

รายงานการประชุมเพื่อให้ข้อคิดเห็นต่อผลการศึกษาเบื้องต้น
เรื่องการประเมินความคุ้มค่าของบริการตรวจเพชชีทีในประเทศไทย
(โรคมะเร็งปอดชนิดเซลล์ไม่เล็ก และมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เวลา ๑๓:๓๐-๑๗:๐๐ น.
ห้องประชุม ๑ โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
ชั้น ๖ อาคาร ๖ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ผู้มาประชุม

๑. ผศ. พญ.สมใจ	แดงประเสริฐ	สมาคมรังสีรักษาและมะเร็งวิทยาแห่งประเทศไทย
๒. รศ. นพ.ธวัชชัย	ชัยวัฒน์รัตน์	สมาคมเวชศาสตร์นิวเคลียร์แห่งประเทศไทย
๓. รศ. พญ.วุฒิศิริ	วีรสสาร	ราชวิทยาลัยรังสีแพทย์แห่งประเทศไทย
๔. รศ. นพ.ปุ่นณฤกษ์	ทองเจริญ	ราชวิทยาลัยศัลยแพทย์แห่งประเทศไทย
๕. รศ. นพ. วรุตม์	โล่ห์สิริวัฒน์	ราชวิทยาลัยศัลยแพทย์แห่งประเทศไทย
๖. ศ. พญ.ภาวนา	ภูสุวรรณ	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
๗. อ. นพ.จักรมีเดช	เศรษฐนันท์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
๘. ผศ. นพ.บัญชาช	ศิริพงศ์ปรีดา	โรงพยาบาลจุฬารัตน์
๙. พญ.อัจฉรา	สุภาเวช	โรงพยาบาลจุฬารัตน์
๑๐.นางสาวนัฐกานต์	สุพร	กรมบัญชีกลาง
๑๑.ดร. ภาณุพัทธรา	ลีฬหรวงศ์	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๑๒.ภญ.เนตรนภิส	สุขนวนิช	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๑๓.นายวิฑูรย์	พันธุมงคล	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๑๔.นายสรายุทธ	ชั้นระ	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๑๕.ภก.ดิศรณ์	กุลโกคิน	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๑๖.นางสาวมณีโชติรัตน์	สันธิ	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

นายวิฑูรย์ พันธุมงคล นำเสนอผลการศึกษาเบื้องต้น โครงการวิจัยเรื่อง การประเมินความคุ้มค่าของบริการตรวจเพชชีทีในประเทศไทยในโรคมะเร็งปอดชนิดเซลล์ไม่เล็ก (รายละเอียดดังเอกสารแนบ ๑) ในการนี้ที่ประชุมมีประเด็นอภิปรายดังนี้

โรคมะเร็งปอดชนิดเซลล์ไม่เล็ก

ที่ประชุมเสนอให้แก้ไขประชากรกลุ่มเป้าหมายในข้อบ่งใช้มะเร็งปอดชนิดเซลล์ไม่เล็ก โดยเป็นกลุ่มประชากรผู้ป่วยที่อยู่ระยะ T ที่สามารถผ่าตัดได้ (T-resectable) T1c-T4, N0-2, M0 และ ผู้ป่วยมี KPS > 70 หรือ ECOG < 3 และเพิ่มการอธิบายเกณฑ์การคัดออกประชากรกลุ่มผู้ป่วยเพื่อให้ประชากรกลุ่มเป้าหมายมีความชัดเจนมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมแจ้งว่า ผู้ป่วยระยะ M1 สามารถตรวจพบได้จากเครื่อง PET/CT และสามารถรักษาได้ จึงเสนอให้พิจารณาวิเคราะห์ความไว (sensitivity) ของสัดส่วนผู้ป่วยในการศึกษาด้วย

ที่ประชุมเสนอให้ตรวจสอบสัดส่วนของการตรวจทางพยาธิวิทยาที่ใช้ในแบบจำลอง เนื่องจากผู้ป่วยที่อยู่ระยะ NO ไม่มีความจำเป็นในการส่งตรวจทางพยาธิวิทยา ซึ่งสามารถตัดออกได้ รวมถึงให้ตรวจสอบสัดส่วนที่ผู้ป่วยที่อยู่ระยะ N2 ที่สามารถผ่าตัดได้ ทั้งนี้ ที่ประชุมเสนอให้เพิ่มการอธิบายที่มาของข้อมูลเกี่ยวกับตัวตั้งและตัวหารของแต่ละสัดส่วน

ที่ประชุมเสนอให้ตรวจสอบต้นทุนการวินิจฉัยและต้นทุนการรักษา เนื่องจากมีค่าต่ำกว่าความเป็นจริง จึงเสนอให้รวมต้นทุนของกิจกรรมอื่น ๆ ในการวินิจฉัยและการรักษา โดยอ้างอิงต้นทุนจากอัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อใช้สำหรับการเบิกค่ารักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการ ซึ่งประกาศในปี พ.ศ. ๒๕๔๙

ที่ประชุมให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับข้อมูลต้นทุนทางตรงที่ไม่ใช่ทางการแพทย์ว่า ตัวอย่างผู้ป่วยมีจำนวนน้อย คือ กลุ่มผู้ป่วยในสถานะสุขภาพ progression-free มีจำนวน ๒๐ ราย กลุ่มผู้ป่วยในสถานะสุขภาพ progression มีจำนวน ๒๔ ราย ข้อมูลจึงอาจมีความแปรปรวนสูง ที่ประชุมจึงเสนอให้ใช้ค่ามัธยฐาน (median) แทนค่าเฉลี่ย (mean) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (interquartile range: IQR) แทนค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (standard error: SE)

ที่ประชุมเสนอให้ตรวจสอบกลุ่มผู้ป่วยที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผู้วิจัยนำค่าปีชีวิตมาใช้ เนื่องจากปีชีวิตของผู้ป่วยที่รักษาด้วยการผ่าตัดร่วมกับการให้เคมีบำบัดเสริมจะมีปีชีวิตที่นานกว่าปีชีวิตของผู้ป่วยที่รักษาด้วยเคมีบำบัดร่วมกับรังสีรักษา

ที่ประชุมเสนอให้แก้ไขจำนวนประชากรในการวิเคราะห์ผลกระทบต่อด้านงบประมาณ โดยให้ใช้สัดส่วนผู้ป่วยโรคมะเร็งปอดชนิดเซลล์ไม่เล็กที่อยู่ในระยะ ๑-๓ จากทะเบียนมะเร็งระดับโรงพยาบาล พ.ศ. ๒๕๖๐

โรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรง

ภก.ดิศรณ์ กุลโกศิน นำเสนอผลการศึกษาความคุ้มค่าของการตรวจเพชชีทีในโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรง (รายละเอียดดังเอกสารแนบ ๒) ซึ่งประกอบด้วย ๓ ข้อบ่งใช้ดังนี้ ๑) การประเมินการกลับคืนของโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรง ๒) การประเมินการผ่าตัดในผู้ป่วยที่มีการกลับคืนของโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรง ๓) การประเมินการผ่าตัดในผู้ป่วยโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรงในระยะแพร่กระจายทางไกล ผู้นำเสนอชี้แจงข้อค้นพบของการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ พบว่าข้อมูลผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรงที่มีการกลับคืนของโรค (recurrent CRC) มีข้อมูลเพียง ๕ ราย (จำนวนผู้ป่วยที่เก็บข้อมูลได้ ๕ ราย แบ่งเป็น ข้อมูลเฉพาะระยะ ๔ ราย และ การสัมภาษณ์บรรดาประโยชน์ ๑ ราย) จึงไม่สามารถนำมาวิเคราะห์อัตราการรอดชีพ การเปลี่ยนแปลงสถานสุขภาพ ข้อมูลต้นทุนและอรรถประโยชน์ของผู้ป่วยได้ จึงไม่สามารถนำเสนอผลการศึกษาในข้อบ่งใช้ที่ ๑ และ ๒ ได้ ทั้งนี้ที่วิจัยได้ทบทวนและวิเคราะห์อภิมานข้อมูลประสิทธิภาพของเครื่องเพชชีที และเครื่องซีที และออกแบบแบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์แล้ว ที่ประชุมเสนอให้ทำการศึกษาเพิ่มเติมในข้อบ่งใช้ที่ ๑ และ ๒ โดยเสนอให้เก็บข้อมูลผู้ป่วยที่มีการกลับคืนของโรคจากศูนย์เพชชีทีในแต่ละโรงพยาบาล ที่วิจัยจึงนำเสนอผลการศึกษาความคุ้มค่าของการตรวจเพชชีทีในข้อบ่งใช้การวินิจฉัยโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรงระยะแพร่กระจายทางไกล (distant metastasis CRC : M1) โดยที่ประชุมมีข้อเสนอแนะดังนี้

ที่ประชุมให้ข้อคิดเห็นว่าการใช้ PET/CT ในข้อบ่งใช้นี้ควรพิจารณาการใช้ PET/CT เพื่อยืนยันผลบวกของ CT จึงเสนอแนะให้ปรับวิธีการคำนวณให้สอดคล้องกับข้อบ่งใช้ดังกล่าว และเสนอให้พิจารณาข้อบ่งใช้ที่ 3 โดยนำข้อมูลผู้ป่วย M1 มาวิเคราะห์ในกรณีที่ผู้ป่วยเคยได้รับการตรวจ CT และให้ผลว่าสามารถผ่าตัดได้ จากนั้นใช้เครื่อง PET/CT เพื่อตรวจซ้ำเนื่องจากอาจมีผู้ป่วยบางส่วนที่ไม่ควรได้รับการผ่าตัด เนื่องจากไม่สามารถผ่าตัดได้ ซึ่งคาดว่า PET/CT น่าจะมีประโยชน์ในการลดโอกาสการผ่าตัดที่ไม่จำเป็น ซึ่งมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรงระยะรุกรานที่สามารถผ่าตัดได้คือ oligometastatic CRC

ที่ประชุมเสนอให้ทีมวิจัยตรวจสอบความถูกต้องของสัดส่วนผู้ป่วยโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรงที่อยู่ในระยะแพร่กระจาย (proportion of M1 in CRC) จาก Hospital-based Cancer registry 2017 รายงานว่ามีผู้ป่วย M1 ร้อยละ 37.9 ทีมวิจัยชี้แจงว่าข้อมูลดังกล่าวได้รับการปรับสัดส่วนใหม่เนื่องจากมีข้อมูลผู้ป่วยกลุ่มที่ไม่สามารถจำแนกระยะของโรคได้

ที่ประชุมเสนอให้ทีมวิจัยตรวจสอบตรวจสอบความเหมาะสมของสัดส่วนของผู้ป่วยโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรงที่สามารถได้รับการผ่าตัด (proportion of resectable CRC) เนื่องจากข้อมูลที่น่าเสนอค่อนข้างสูง (ร้อยละ 75) ชี้แจงว่าข้อมูลดังกล่าวได้มาจากการทบทวนเวชระเบียนของผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรงในระยะเวลาที่มีการแพร่กระจายของโรค ที่ประชุมให้ข้อคิดเห็นที่สัดส่วนดังกล่าวอาจไม่สะท้อนความเป็นจริงเสนอให้คณะผู้วิจัยทำการทบทวนวรรณกรรมเพิ่มเติม

ที่ประชุมเสนอให้ทีมวิจัยตรวจสอบเสนอให้ปรับคำเรียกสถานะสุขภาพ progression-free เป็น disease-free ในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด (resectable) เนื่องจากผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดแบบหวังผลให้หายขาด (curative aim) นั้นจะไม่มีอาการกลับมาดำเนินโรค

ปิดการประชุมเวลา ๑๗.๐๐ น.

นายสรายุทธ ชันธะ

นายวิฑูรย์ พันธุมงคล

ภก.ดิศรณ์ กุลโกศิน

(ผู้ตรวจรายงานการประชุม)

(ผู้จัดรายงานการประชุม)